

Kázání: 224. Výlet do nebe a osina v ...

Kázání

Výlet do nebe a osina v ...

1. čtení: Ezechiel 28, 24

„Dům izraelský už nebude mít zhoubný trn, trní sužující ze všech stran kolkolem ty, kdo jím pohrdají. I poznají, že já jsem Panovník Hospodin.“

2. čtení: 2. Korintským 12, 2 - 10

2 Víím o člověku v Kristu, který byl před čtrnácti lety přenesen až do třetího nebe; zda to bylo v těle či mimo tělo, nevím - Bůh to ví.

3 A víím o tomto člověku, že byl přenesen do ráje - zda v těle či mimo tělo, nevím, Bůh to ví -

4 a uslyšel nevypravitelná slova, jež není člověku dovoleno vyslovit.

5 Tím se budu chlubit, sám sebou se chlubit nebudu, leda svými slabostmi.

6 I kdybych se chtěl chlubit, nebyl bych pošetilý, vždyť bych mluvil pravdu. Nechám toho však, aby si někdo o mně nemyslil víc, než co na mně vidí nebo ode mne slyší.

7 A abych se nepovyšoval pro výjimečnost zjevení, jichž se mi dostalo, byl mi dán do těla osten, posel satanův, který mne sráží, abych se nepovyšoval.

8 Kvůli tomu jsem třikrát volal k Pánu, aby mne toho zbavil,

9 ale on mi řekl: „Stačí, když máš mou milost; vždyť v slabosti se projeví má síla.“ A tak se budu raději chlubit slabostmi, aby na mně spočinula moc Kristova.

10 Proto rád přijímám slabost, urážky, útrapy, pronásledování a úzkosti pro Krista. Vždyť právě když jsem sláb, jsem silný.

Sestry a bratři,

Karel Gott v jednom svém hitu zpíval o tom, že zkouší být stále mlád, vzepřít se jednou provždy kalendáři, a že by to bylo fajn, kdyby bylo jen mládí, nikdy stárí. Což o to, s tím nelze než souhlasit. Problém je, že si o tom můžeme maximálně tak prozpěvovat s Gottem, jinak s tím, jak nám přibývají léta, nic moc nenaděláme.

Odborníci v poslední době ovšem vyzkoumali, že věk je jenom číslo a že záleží na tom, na kolik se opravdu cítíme a jestli máme pozitivní přístup k životu. Pokud si prý člověk připadá mladší, má skutečně tendenci mít víc energie, nadšení, zvědavosti a také je raději mezi lidmi.

Na druhou stranu být seniorem není vůbec k zahození. Dnešní mládež to má totiž fakt těžké. Nemyslím teď na školní učivo, ale na sociální sítě - Facebook, X, TikTok, YouTube, však to známe. Kdo není na síti, jako by nebyl.

Dnešní doba je totiž charakteristická tím, že se musíte neustále nějak prezentovat svému okolí. Podle toho, jak vám to na sítích jde, dostáváte lajky a získáváte uznání. A vůbec nejde o to, jestli je to, co zveřejňujete, pravda nebo fabulace, hlavně aby to bylo zábavné, hlavně aby to zaujalo. Pochopili to už i mnozí politici a tak na sítích všelijak hopsají, křepčí nebo se natáčejí se svými psy či kočkami. Od marketérů totiž vědí, že právě tohle u významné skupiny voličů zabírá.

Žijeme prostě v době poněkud povrchní, pravda a lež splývají, jde především o to nezapadnout, ale umět se náležitě prezentovat. Není proto divu, že mezi mládeží narůstá úzkost a deprese, sebeprezentace může být děsně vyčerpávající a hodnocení druhých děsně kruté. Být v dnešní době seniorem je v tomto ohledu vlastně výhoda.

Apoštol Pavel v době, kdy zakládal v Korintu křesťanský sbor, ještě zdaleka seniorem nebyl. Skoro by se očekávalo, že se bude snažit sám sebe víc prezentovat, předvádět se a vyzdvihovat své přednosti. Alespoň to tak různí evangelisté mívají ve zvyku. Zvláště ve Spojených státech, kde je stále přece jen křesťanů víc než u nás v Evropě.

Když se tam nějakému výřečnému kazateli podaří založit sbor a když se sbor navíc během pár let rozšíří na tisíce duší, má takový zakladatel vystaráno. Vedle stavby rozlehlého sídla a pořízení soukromého tryskáče obvykle následuje vlastní rozhlasová nebo televizní stanice, protože sebeprezentace se musí trvale přživovat.

Když to dobře dopadne, stráví takový úspěšný kazatel na svém megasboru celý život. Často to ale dobře nedopadne a vyjde najevo, že měl například mimomanželský poměr nebo zpronevěřil velké peníze. Holt, moc je velké pokušení, ať už je to v politice nebo v církvi.

Apoštol Pavel žádné podobné ambice neměl. Přitom by býval mít mohl. Založit křesťanský sbor v Korintu byl svého druhu majstrštyk. Bylo to rušné velkoměsto, významný přístav a jedno z důležitých center Římské říše. Apoštol se ve městě mohl usadit a od svých oveček si klidně nechat vyplácet doživotní rentu. Stačilo by jen chtít a trochu zapracovat na své sebeprezentaci.

Korintané, ovlivnění prostředím města, kde se mísila různá náboženství a spirituální nauky, dali hodně na všelijaké duchovní zážitky a dovednosti. Kdyby se jim býval Pavel pochlubil tím, co duchovního zažil a co umí, určitě by zaujal.

Jenže to on právě ne. Pobyl v Korintu sotva dva roky a než aby si nechal vyplácet mzdu, raději se živil svými rukama. Namísto sdělování se s povznášejícími duchovními zážitky místním křesťanům stále dokola opakoval základní pravdu evangelia o ukřižovaném Kristu a novém životě naplněném láskou.

Nuda! Alespoň tedy pro Korintány, kteří by naopak rádi nějaké zážitky, vzrůšo a hlavně nějaké charizmatičtější kazatele, co dokážou zvednout ze židlí.

Však také jakmile Pavel z Korintu odjel, všechno nabralo docela jiný směr. Ve sboru se objevili evangelisté a misionáři, naprosto jiná liga, vůbec ne tak sušší jako Pavel, ale plní moci a Božího Ducha. Uměli totiž pracovat na své sebe prezentaci. Věděli jak na to, dokázali se předvádět a vyzdvihovali své zážitky, znalosti, rétorické schopnosti a kdo ví, co ještě.

Korintané jim to zbaštili i s navijákem, jak se říká. Vypláceli jim mzdu, nechali se od nich peskovat, ba dokonce jim uvěřili, že Pavel žádným apoštolem není, kdežto oni, že prý na 100% ano. Sebe prezentace je holt základ úspěchu, platí to dnes stejně jako tenkrát, kdy ještě po Facebooku nebo TikToku nebylo ani zdání.

A apoštol Pavel se samozřejmě trápil, jak by ne, měl ke korintskému sboru jako jeho zakladatel úzký osobní vztah. Jediné, co mohl dělat, když se k němu dostaly zprávy o tom, co se ve sboru děje, bylo psát dopisy. V Bibli máme dopisy dva, ale bylo jich nepochybně víc.

Psal, ale moc to nepomáhalo. Jednou, když cestoval kolem, do sboru dokonce zavítal. Přijetí bylo ale chladné a tak tam ani dlouho nepobyl. Nakonec, aby předešel úplnému přerušení kontaktů, Pavlovi nezbylo nic jiného, než přistoupit na způsob komunikace Korintanů.

Přes prostředníka od nich totiž dostal pár otázek. Ptali se ho jaké má vlastně duchovní zkušenosti a zážitky, jestli vůbec nějaké. A také proč když u nich je, nekáže tak mocně jako jiní. Dopisy prý on má úderné, o tom žádná, ale v osobním kontaktu je nevýrazný a bezbarvý. A jestli to všechno náhodou nesvědčí o tom, že on vlastně žádným apoštolem není.

Pavlovi nezbývalo nic jiného, než poslat pro písaře a začít diktovat. V dopise se rozepsal způsobem, který mu nebyl rozhodně vlastní ani příjemný. Vypadá jako sebe prezentace, ale ve skutečnosti k ní má daleko. Nepíše udýchaně, nepředvádí se, jak se to dnes doporučuje při tvorbě životopisu, pokud se ucházíme o nějakou práci. Naopak.

Je hodně stručný, píše v jinotajích, duchovní zážitky pouze naznačí, ale nedořekne, a z celého textu je patrná ironie. Třeba když se v odstavci, který jsme dnes četli, zmíní o nějakém člověku v Kristu – to znamená o křesťanovi, který byl před 14 lety přenesen až do třetího nebe.

Zážitek jak Brno! Kdokoli jiný by se o tom rozepsal alespoň na dva svitky, leccos by si přibarvil a leccos s fabulací rozvinul. Ne tak Pavel. Je zřejmé, že oním člověkem byl on sám. To, že jako píše o někom jiném, byl jen tehdejší způsob, jak se nevytahovat.

Své vytržení do třetího nebe Pavel nijak nerozvádí. Dokonce po zážitcích dychtícím Korintanům napíše, že z toho, co na nebeském výletu viděl a slyšel, nesmí nic říct. Co přesně Pavel zažil, se můžeme jen dohadovat. Bylo to nějaké mimořádné vytržení mysli? Nebo snad zážitek blízký smrti, který se prý stává deseti procentům lidí, kteří se ocitnou na hranici života a smrti například při zástavě srdce? Pavel zažil i fyzické útoky svých nepřátel a tak je to docela možné.

Ať tak či onak, Pavel to nechce rozvádět, protože jestli se má před někým předvádět a chlubit, pak leda svými slabostmi. Slabosti, které má na mysli, popsal v předchozí kapitole: „ve vězení jsem byl vícekrát, ran jsem užil do sytosti, smrti jsem často hleděl do tváře ... nadto na mne denně doléhá starost o všechny křesťanské sbory“. Ne, to rozhodně není obraz úspěšného evangelisty, který si z křesťanské komunity udělal pohodlnou živnost.

Aby toho nebylo málo, přidává apoštol ještě zmínku o ostnu ve svém těle, který ho sráží, aby se nepovyšoval. Třikrát prý prosil Pána, aby ho nepřijemného ostnu zbavil, ale pak toho nechal, protože

mu Ježíš řekl: „Stačí, když máš mou milost; vždyť ve tvé slabosti se projeví má síla.“

Co tím ostnem bylo, Pavel nenapsal. Možností je nepočítaně. Epilepsie, špatný zrak, koktavost, neodbytné sexuální představy? Mám za to, že nic z toho na mysli neměl. Pavel totiž používá obraz ze Starého zákona, kde Mojžíš Izraelitům sděluje, že až obsadí slíbenou zemi, původní obyvatelé, kteří v ní zůstanou, budou pro ně ostnem v boku (Numeri 33,55). Jinak řečeno, pátou kolonou, která se vždycky, když bude úzko, přidá k nepříteli.

A prorok Ezechiel v prvním dnešním čtení předvídá, že v novém věku zhoubný trn, sužující ze všech stran, už žádný nebude (28,24). Je zřejmé, že apoštol Pavel za onen trn v těle nepřímo označil své protivníky v korintském sboru. Nový věk obětavé sounáležitosti je v Kristu sice nadohled, ale lidská povýšenost a falešná sebe prezentace má často stále ještě navrch.

Jestlipak to těm Korintanům někdy došlo? říkáme si dnes po dvou tisíci letech. Byl by to zázrak, protože v naší současnosti pozorujeme spíš opak: nad pravdou a láskou vítězí obvykle uměle sestavená, co nejvíce zábavná a často namyšlená nic neřešící sebe prezentace.

Korintané se po přečtení Pavlova dopisu třeba jen pohrdlivě ušklíbli. Čekali, že když se má tedy Pavel za apoštola, tak jim všechno, podle čeho ho chtějí hodnotit, pěkně podrobně popíše. Namísto dech beroucích duchovních zážitků Pavel ale jenom letmo zmíní nějaké blíže nepopsané vytržení staré už 14 let; jinak nic než zmínka o vězení, ranách holí a stavech na pokraji smrti, k tomu všemu pak starost o ně samotné.

Určité náznaky v Pavlových listech svědčí o tom, že to nakonec křesťanům v Korintu přece jen všechno došlo. Pochopili, že křesťanská víra nespočívá v povznášejících duchovních zážitcích a mimořádných stavech, ale v obětavém zájmu o druhé. Nejde o to, jak se dokážeme před okolím prezentovat, ale jací skutečně jsme. Pavel by řekl, že se chce ve všem podobat Kristu. Platí to i pro nás, od toho jsme koneckonců křesťané, neboli kristovci.

PeČ

SPCH 14. 7. 2024

Můžete také navštívit naši facebookovou stránku [Baptisté - Síť víry](#) nebo facebookovou skupinu [Zpravodaj Baptisté - Síť víry](#)